

Zápis

z obhajoby disertační práce kandidátky: **Mgr. Markéta Končelová**

konané dne: **24. 9. 2013**

obor: Archeologie

téma práce: „**Neolitická sídelní aglomerace v prostoru dnešního Kolína**“

Předseda komise prof. Sláma zahájil obhajobu a konstatoval, že všechny náležitosti spojené se zahájením obhajoby byly splněny. Prof. Pavlů představil přítomným kandidátku a seznámil přítomné s její dosavadní odbornou a publikační činností.

Prof. Pavlů dále konstatoval, že význam práce je zdůrazněn skutečností, kdy rozborů sídlištních materiálů mladoneolitické keramiky je u nás poskrovnu, přestože studium tohoto období má již více než dvougenerační tradici. Autorka navazuje na tyto historické zkušenosti předcházejících generací a využívá všech zejména metodických zkušeností, jež doposud toto studium přineslo. Navíc přináší i výsledky svého vlastního studia v oblasti analýzy sídlištních artefaktů. Vedoucí práce jednoznačně doporučil práci k obhajobě.

Následně kandidátka Mgr. Markéta Končelová seznámila přítomné se svou disertační prací. Cílem práce bylo komplexní zpracování vymezeného výseku neolitického sídliště zachyceného terénním záchranným archeologickým výzkumem přeložky silnice v Kolíně z roku 2008 (plocha I). Zde byly objeveny půdorysy dlouhých domů z období LBK i STK, dále řada sídelních zahloubených objektů i několik soudobých pohřbů. Z celkového počtu 6101 zjištěných arch. objektů bylo analyzováno 359 neolitických sídlištních objektů, z čehož 60 obsahovalo podrobněji datovatelnou keramiku. Práce se však primárně zabývá především půdorysy domů kultur s lineární a vypíchanou keramikou. Autorka se fenoménem dlouhého neolitického domu věnovala nejprve v obecné rovině, kdy představila souhrn dosavadních poznatků z oblasti širší střední Evropy. Dále představila konkrétní situace z plochy I v Kolíně. Zajímavé jsou především mladoneolitické domy, z nichž byly vyčleněny tři typy (s apsidou, s anty a se základovým žlabem). Autorka upozornila také na zajímavé a ve starším neolitu u nás neobvyklé řadové uspořádání staveb na původním sídlišti. Kulturní afiliace neolitických domů z Kolína inklinuje spíše k západní než k východní Evropě, kde převládá lengyelská tradice.

Při zpracování keramiky kandidátka využila metodiky zpracované bylanským archeologickým týmem. Stejně tak postupovala i při vyhodnocení dalších typů artefaktů. Kladla důraz nejen na typo-chronologické aspekty, ale i na problém archeologizace a formativních procesů.

Poté prof. Sláma vyzval oba na obhajobě přítomné oponenty, aby se k předložené práci vyjádřili. Prof. Podborský se věnoval popisu složité struktury práce. Zdůraznil, že v analýze a interpretaci dlouhých neolitických domů s období mladšího neolitu se autorka ocitla na dosud neprobádané půdě (v Čechách bez analogií). Výsledek předložené práce ukazuje, že

se tohoto úkolu zhostila se ctí. Závěrem prof. Podborský uvedl, že M. Končelová v každém případě prokázala schopnost systémového vědeckého myšlení, které může v další práci ještě rozvíjet a obohacovat. Oponent práci doporučil k obhajobě.

Druhý oponent doc. Popelka konstatoval impresivní odborný záběr disertační práce. Vyzvedl také skutečnost, že autorka přistoupila ke zpracování materiálu, který pochází z teprve nedávného terénního odkryvu. Oponent formuloval výhradu týkající se terminologie sídlištních objektů (kúlová x sloupová jáma). Také se poněkud kriticky vyjádřil k využití analogií z oblasti Předního Východu. I druhý oponent doporučil danou práci k obhajobě.

Kandidátka M. Končelová reagovala na stanoviska oponentů. Uznala problémy formulované doc. Popelkou a vysvětlila související aspekty.

Diskuse:

Dále prof. Sláma otevřel diskusi. Prof. Podborský vznesl dotaz na kritéria, která vedla k výběru konkrétní zpracované plochy. Kandidátka na otázku srozumitelně odpověděla a vysvětlila, že ji k tomu vedly především časové důvody. Dále vznesl dotaz doc. Jiráň a to, co M. Končelová sama považuje za nejdůležitější výsledek vlastní práce. Autorka odpověděla, že především šlo o metodické a analytické uchopení objevených domů. Diskusi shrnul vedoucí práce Prof. Pavlů.

Vyhlášení výsledků tajného hlasování:

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsal: Mgr. Petr Květina, Ph.D.

Podpis předsedy komise: